

TABOR

Leto: III.

Maribor, nedelja 26. februarja 1922.

Številka: 47.

Veliki in mali narodi.

Te dni smo čitali v praških »Nar.
Listy« sledeče pikre besede, ki jih je
napisal češki publicist M. R. (Mirosl.
Rutte) na račun Francozov:

»Francozi gotovo niso med onimi, ki
bi se mogli pritoževati, da imamo za
nje premalo prijateljstva ali hladna-
reca. Skoraj vsak dan jih prepričuje-
mo, ne le z besedami, ampak predvsem
z dejanji v skoraj vseh sferah našega
kulturnega in intelektualnega življe-
nja. Naša literatura ima tako bogato
zbirko francoskih prevodov, da enake
najdete pri nobenem drugem ev-
ropskem narodu, da celo niti pri ve-
likih narodih, ki imajo čisto druge
gospodarske pogoje... Številni prime-
ri iz prakse pričajo, da se češki inte-
ligent temeljiteje spozna v francoski
literaturi nego marsikateri rojeni
Francoz... Pa ne samo literatura, tu-
di francoska godba ima na našim kon-
certih prvo mesto, francoski slikarji
so našli pri nas prirčen sprejem v re-
vijah in na razstavah; za uspehi fran-
coske drame se je često žrtvovalo več
kot pri domačem avtorju... Francozi
se todaj nikakor ne morejo pritože-
vati glede našega prijateljstva. Na-
ravno je, da tudi mi pričakujemo ne-
koliko iskrenega zanimanja, prijatelj-
sko roko, ki bi nam pomagala prena-
vati današnjo izolacijo v svetovnem
življenju, katera je posledica naše ne-
svobodne preteklosti. Toda tri leta sa-
mostojnega državnega življenja niso
mnogo izpremenila na rezerviranosti
Francozov nasproti nam. Našli smo
pač nekoliko redkih prijateljev —
oficijelna javnost, zlasti pa kulturna
javnost, pa še ni pokazala mnogo za-
nimanja za našo umetnost. Doslej se
še ni oglasil francoski založnik, ki bi
se iz lastne inicijative zanimal za
kakšno češko knjigo. Če tuintam ob-
kavi katera francoska revija informa-
tiven članek o nas, je to z malimi izje-
mami delo naših ljudi, ki so izkoristili
vse osebne stike, da so spravili svoj
spis v francosko revijo. Končno nas je
razveselila vest, da nameravajo v
nemem pariškem gledališču na Champs
Elysées vprizoriti češko igro — Čap-
kovo dramo »R. U. R.«. Veselili smo
se, a žal zaman: čakalo nas je grenko
razočaranje. Po propagandi v listih
itd. se je nenadoma izprožila podjetni-
kova roka, ki zahteva nagrado za svo-
je kulturno zanimanje: 10.000 frankov.
Ker pa nismo takoj bili voljni plačati
10.000 frankov, da se vprizori na pa-
riškem odru češko delo, je drama »R.
U. R.« izginila iz repertoira... Ne boli
nas samo teh 10.000 frankov, boli nas
postopanje s strani naroda, ki ga lju-
bimo. Ali res mora biti velik narod
tako — majhen? Toda ko se žalostimo
vsled razočaranj nad prijateljem, smo
hkratu tudi veseli: zakaj ponosno se
zavedamo, da če smo v mnogih stva-
rih mali — v tej stvari nismo mali...«

Te pikre besede iz peresa ljubitelja
francoskega esprita, francoske knjige

Nesoglasja v mali antanti.

Ninčić in Beneš. — Francoska in angleška diplomacija
zpletkari. — Sestanek v Bratislavi. — Povratek iz Rumunije.

Beograd, 25. februarja. Včerajšnja
»Tribuna«, ki ima ožje stike z našim
ministrstvom zunanjih zadev, prinaša iz
Prage brzojavno vest, da dr. Beneš ni
imel nobenega pooblastila, da bi smel
nastopati v Londonu in Parizu kot za-
stopnik male antante, češ, da se mala
antanta še ni zedinila v načelih. Razen
tega je doživel dr. Beneš v ruskem vpra-
šanju neuspeh pri angleški vladi, vsled
česar se bo moral sesti z dr. Ninčićem.
Pričakuje se, da vendar le pride v Beo-
grad, dasiravno nerad. Iz tega članka
je tedaj razvidno, da so resnične praske
vesti, ki poročajo o gotovih nesoglasjih
v mali antanti. (Vest je treba sprejeti z
rezervo, dasiravno je zelo verjetna. Naš
zunanj minister dr. Ninčić je imel ob
istem času, ko je dr. Beneš konferiral z
zapadnimi državniki, zaupna pogajanja
z rumunskimi državniki. Francoski ka-
pitalistični krogi si hočejo vdinjati našo
državo in Rumunijo za svojo ekskluzivno
protisovjetsko politiko. — V Pragi je
začel dr. Kramar ostro kampanjo proti
Benešu, izrabljajoč njegovo stališče v
aferi z nemškimi gledališčem. Inozemska

diplomacija je pred konferenco v Genovi
razplela celo mrežo intrig in bi nedvom-
no rada preprečila enoten nastop malih
držav. Op. uredn.)

ZM Beograd, 25. februarja. Se-
stanek našega zunanjega ministra dr.
Ninčića z dr. Benešem se bo vršil, ka-
kor poročajo listi, v torek v Bratislavi.
Gospodarska konferenca male antante.
ki se vrši dne 5. marca, se bo izpreme-
nila v politično. Na tej konferenci se
bo sklenilo, da nastopi mala antanta na
genovski konferenci kot enota.

ZM Beograd, 25. februarja. Te-
kom današnjega dne dospeta iz Buka-
rešte mlinski predsednik Pašić in zu-
nanji minister dr. Ninčić. Če ne bosta
prišla preveč pozno, se bo še danes
vršila seja ministrskega sveta, na kateri
bosta poročala o pogajanjih v Bukarešti,
ter Marko Trifković o poteku pogovorov
s češkoslovaškim poslanikom dr. Kalinom.
Po seji bo mlinski predsednik bržkone
sprejel češkoslovaškega poslanika ter
naznanil sklep vlade glede konference
zastopnikov male antante.

Aretacija madžarskih špijonov.

ZM Novi Sad, 25. februarja. V
Vojvodini so prijeli več madžarskih
špijonov, ki so brez dokumentov pre-
koračili našo državno mejo. Deloma so

je odvedli v Beograd, deloma pa poslali
nazaj čez mejo. Imena ostanejo v in-
teresu preiskave za sedaj še tajna.

Zvišanje železniških tarifov na Madžarskem.

DKU Budimpešta, 24. februarja. Česar je neobhodno potrebno, da se
V debati glede zvišanja tarife državnih
železnic je povdarjal trgovinski minister,
da znašajo dohodki madžarskih državnih
železnic sedaj 4.3 milijarde kron, radi

česar je neobhodno potrebno, da se
zvišajo osebni tarif za 100 odstotkov,
tovorni tarif pa za 150 do 200 odstot-
kov. Pri luksuznih predmetih se lahko
zviša tarifa za 1.100 odstotkov.

Obnova mednarodnih znanstvenih stikov.

DKU Dunaj, 23. febr. Kakor jav-
lja »Korespondenca Wilhelm«, je
francoski poslanik na Dunaju izročil
rektorju dunajskega vseučilišča zne-
sek 1000 francoskih frankov kot darilo
pariškega vseučilišča obubožani du-
najski univerzi. Rektorat dunajskega
vseučilišča je to uslugo povrnil s tem
da je poslal pariški univerzi, ki se ba-
le nahaja tudi v slabih razmerah,
dragoceno zbirko znanstvenih publi-
kacij izpod peresa avstrijskih učenja-
kov.

Habsburgovci.

DKU Bern, 23. febr. Robert, sin
bivšega kralja Karla, ki je bil nedav-
no operiran, je danes popoldne odpo-
toval v spremstvu svoje stare matere
Marije Terezije z grada Hartegg
preko Basela in Pariza v Funchal na
Madeiro. Znjim je odpotoval zadnji
član Habsburžanov iz Švice.

Sovjetski delegati se pripravljajo na odhod.

DKU Moskva, 24. februarja. Ci-
čerlin je sporečil italijanskemu ministr-
skemu predsedniku, da je pravočasni
odhod sovjetskih delegatov na genovsko
konferenco odvisen od tega, da dobi
delegacija ob pravem času zavrnilo, da
so bili vsi v poštev prihajajoči kon-
zultati obveščani o nedotakljivosti dele-
gatov njih prtljage, kurirjev in
korespondence.

Stavke prometnih delavcev v Gradcu.

DKU Gradec, 25. februarja. Danes
popoldne so stopili transportni delavci
v stavko, ker podjetniki nčjejo privoliti
v po kodeksni številki proračuneno 29
odstotno zvišanje mezd.

Gruzini proti sovjetki Rusiji.

DKU Pariz, 24. februarja. »Temps«
poroča, da so ob obletnici revolucije
dne 11. februarja v Gruziji nastale ve-
like demonstracije proti rdeči armadi. V
Batumu so demonstranti napadli pred-
sednika revolucionarnega komiteja in
več vojakov rdeče armade. Boljševiki
so baje streljali na množico. V zapadni
Gruziji je bilo proglašeno obsedno stanje.

Sovjetski absolutizem.

DKU London, 24. februarja. Iz-
vršilni odbor druge internacionale ob-
javlja poročila o postopanju s socialnimi
in političnimi nasprotniki sovjetov v
sovjetskih zaporih. Odbor pozivlja vse
organizacije, naj intervenirajo pri sovjets-
ki vladi v interesu tisočev zaprtih
komunistov.

Zveza narodov.

DKU London, 24. februarja. Med-
narodni finančni odbor Zveze narodov
se je sestel včeraj pod predsedništvom
švicarskega delegata Adora. Razprava
o kreditu za Avstrijo je bila preložena
na danes. Odbor je razpravljaj včeraj o
raznih tehničnih poročilih, ki se nana-
šajo na resolucije bruselske konference
in pogodbo med nasledstvenimi drža-
vami.

in francoske politične ideje — zapisa-
ne v listu, ki se odlikuje po globoki
udanosti napram Franciji Clemen-
ceau-a in Raymonda Poincaréja — le
France immortelle — so nas spom-
nile na marsikaj, kar boli tudi nas, na
tožbe, ki izzvenevajo v enakem tonu.

Med velikim in malim narodom le-
že globoke psihološke razlike. Mi mali
razumemo in čutimo mnogo tega, kar
se pri velikih narodih pojavlja v po-
vsem drugih oblikah. Pojem narodno-
sti, politično obzorje, kulturna zavest
— vse to je drugačno, kakor so dru-
gačne narodne tradicije. Veliki narod
vidi vse v velikih dimenzijah; dina-
mika mišljenja je počasnejša, a zato
globlja. Veliki narod zadostuje same-
mu sebi in ni vajen iskati stikov z
drugimi narodi. Znano je, da veliki
narodi nimajo mnogo zanimanja za
tuje jezike in tujo kulturo. Tuji umet-
nik se mora pri njih težko boriti za pri-
znanje in večkrat ga v tej borbi po-
razi rival, ki ima mnogo manjše umet-
niške kvalitete. Predno si tuji narod
— tembolj to velja za male narode —
pridobi simpatije v širjih masah veli-
kega naroda, mora preživeti marsika-
tero grenko izkušnjo in odstraniti cele
grmade predsodkov. Jasno je, da se
simpatije ne dajo diktirati ali pa
vsiliti v sugestijo. Veliki narodi so bili
zmeraj nedostopnejši nego mali n-
rodi.

Tudi mi smo prezgodaj zašli v ser-
vilnost napram velikim narodom. V
preteklosti smo bili odvisni od tuje
pesti. Ko smo pa ugledali tuje srce,
so nas nagloma zmedle nezdrave ilu-
zije. Od velikih narodov smo pričako-
vali ves spas, pomoč in naklonjenost.
Obnašali smo se kakor slabič, ki se
klanja in smešlja pred surovim orja-
kom, zavedajoč se svoje slabosti. Oni,
ki so živeli v emigraciji, imajo precej
izkušenj o tem, koliko trnjeve poti je
bilo treba prehoditi, predno so razne
politične in kulturne reprezentante in
činitelje tujega naroda pripravili do
navadnega umevanja stvari, ki so bile
za nas življensko važnega pomena.

Veliki narodi gledajo drugače na
naše probleme kakor gledamo mi. Mi
imamo na pr. o narodnosti čisto druge
pojme kot jih imajo Angleži. Stvari
so večkrat iste, toda dinamika mislje-
nja jim vtisne povsem drug značaj.
Če hočemo prepričati Angleže o ne-
neizogibnosti in nujnosti našega pro-
blema, naletimo večkrat na zelo hlad-
ne geste, ki nas razočarajo in vzbude
zavest, da nam Angleži delajo krivi-
co. In concreto pa n gre za nič dru-
gega kot za različen umevanje ene in
iste stvari, za različne perspektive.

Velikim narodom imponiramo mi
mali toliko, kolikor smo samostojni,
močni, politično urejeni in zdravi. Ne
imponiramo jim po svojih idejah o
pravičnosti, samoodločbi itd. Blapeč
Jernej je preje spoznal krivico in
pravico kot župan ali sodnik, ker jo
je poskusil na samem sebi. Merilo, s
katerim merijo Francozi in Angleži
vrednost in ceno svojega protektorata

nad nami, je — vsaj danes je tako in ostane najbrž še dolgo časa. — lasten interes. Mi lahko vsak dan protestiramo in se hudujemo, stvari pa ostanejo iste, dokler se po zakonih razvoja ne izpremenijo. Res je, da so med tuji posamezniki, ki nas cenijo iz kakršnihkoli idealnih nagibov. Toda to so posamezniki, ki so prodrli meglo, skrajšali dimenzije, katere ločijo naše mišljenje od njihovega in se vživeli v naš položaj.

Tudi mi Jugoslovenci se kljub vsem ozkim vezem, ki nas navidez družijo s Francozi (s stališča Francozov so te vezi komaj vidne) pritožujemo nad tem, kako malo umevanja ima Pariz za naše politične potrebe. Še dolgo, dolgo pa bo treba delati in se boriti, da prizna veljavo našim kulturnim vrednotam. Vprašanje je samo: Ali je res vrhunec uspeha, če se bodo jugoslov. drame igrale na Champs Eliseés v Parizu, če si bodo naši umetniki pridobili častno mesto v pariškem Salonu? Ali ni »košarica«, ki nam jo daje veliki narod za našo servilno ljubezen zdravejša kot težko priborjeni smehljaj in milostni pogled? Da, mali narod se ne sme vzgajati na to, da bi se prikupil velikemu in močnemu, temveč da postane sam velik in močan. V tem slučaju bo manj razoračanj na naši strani in več umevanja na strani velikih narodov.

Blokaši.

Radičeva „slava“ tudi na Slovenskem nekaterim ne da spati in „Jugoslavija“ je priobčila članek, v katerem priporoča ustanovitev slovenskega bloka, v tem naj bi bila zastopane vse slovenske separatistične stranke, strančice in struje — vsi oni, ki jim je ideja narodnega edinstva bila vedno tuja.

„Slovenec“ je to „idejo“ seveda takoj akceptiral, saj je ona zrastle na klerikalnem zelniku in je zagledala luč sveta v „Jugoslaviji“ samo zato, da bi se mislilo, da se dobi tudi med naprednimi ljudmi pristaše klerikalnega separatizma. Cilj je prozoren: v napredne jugoslovanske-nacionalne vrste se hoče vreči seme razdora, demokrate se hoče oslabil, četudi trdijo vsi njihovi nasprotniki, da jih nič več ni, da se nahajajo kot stranka že v agoniji, kleri-

Ign. tus:

Karneval.

...Umirajo stari bogovi, umira harmonija, lepe in skladne linije blede in propadajo v umazani vsakdanjosti. Rim se udaja veselju, bučnemu veselju, ki ne pozna euritmijske in lepih gešt, ampak bruha na dan surove instinkte, iščeč barbarskih oblik, grobstvi in mastnih šal. Stari bogovi se potikajo po gorah, njihova vlada je končana, še v patricijskih hišah jim zapirajo vrata. Tuji bogovi, zanešeni od vzhoda, so se udomačili v Rimu in s svojo barbarsko grobstvo omamili divno rimsko dušo, plod svetega zakona med patricijsko pobožnostjo in arkadijsko veselostjo. Omamili so jo bili, da jo lažje zadavijo vsi ti barbarski pajki, ki so razpredli mreže od hladnih pokrajin Donave in od peščenih daljin Perzije... Umirajo lepe linije, umira vse, kar so zapustili bogovi. Se čutijo ljudje, da se bogovi potikajo po gorah, da prihajajo včasih v krotke rimske gaje, da je blizu njihov Saturn, da se v jutranji zarji oglašajo Pan, ključč nimfe kakor v davnih dneh, ko je bebel nad Rimom veliki Jupiter. Toda nikogar ni, ki bi kričnil in jih poklical, ki bi pregnal iz starih hramov tuje bogove in obnovil s silo umetniškega duha in s sredstvi vladarja to, kar propadla... Ni več bilo bogov, ostali so še kozjebradi ritarji in pijani Sileni, pa se bratili s Pijapom in drugimi barbarji ter zadovoljno zrlili na veliki kar-

kalna moč pa raste vidno in bo klerikalizem kmalu edina močna politična organizacija na Slovenskem.

Zdi se, da je „Jugoslaviji“ članek odgovor na zahtevo po koncentraciji naprednih elementov v močni protiklerikalni organizaciji, da prehaja „Jugoslavija“ polagoma v klerikalne vode in ker se vendar malo sramuje zatajiti svojo preteklost, ki ni klerikalna, se je spomnila hrvatskega bloka, v katerem se nahajajo tudi razne struje in bi hotela ustvariti tudi na Slovenskem enak blok pod klerikalnim vodstvom.

Kam je zapeljal „blok“ Hrvate, to vidimo, in ker slovenski „blok“ tudi ne bi zasledoval boljših ciljev, ostane glas po njem — glas vpijočega v puščavi, ker tako zaslepljeni še nismo Slovenci, da bi napravili križ čez Jugoslavijo in ako hoče „Jugoslavija“ podpreti klerikalce v njihovih separatističnih strem-ljenjih, pride v klerikalni tabor sama, brez pristašev.

Položaj slovenskega dela jugoslovanskega naroda je tak, da nam je osigurana bodočnost in razvoj samo v močni Jugoslaviji, sezidani na temelju narodnega edinstva. Ako se ta temelj zruši, pade tudi stavba sama v prah in Radič-Peskovi „bloki“ tudi drugega namena nimajo, kot zrušiti v prah stavbo jugoslovanske države, ker delati na utrditvi stavbe se jim ne ljubi, delo prevratstva je lažje in tega so se oprijeli.

Resnica je: razmere v državi niti od daleč niso take, kakoršne bi morale biti, ali one se ne bodo zboljšale, ako bomo ustvarjali razne hrvatske, slovenske in — končno — tudi srbske bloke. Te razmere se bodo spremenile na boljše samo, ako ustvarimo močan jugoslovanski blok, v katerem naj bi se zbrali vsi oni, ki hočejo delati na tem, da se odstranijo vsi pogreški, da se pobija zlo in ustvari dobro.

Narodno edinstvo je edina podlaga, na kateri bi se mogla zgraditi močna Jugoslavija, v kateri bi bili zadovoljni vsi skupaj in posamezni deli, s separatističnimi bloki se pa rušijo ravno temelji državne stavbe. In ker velika večina naroda na zapadu noče in ne bo hotela rušiti temeljev svoje države, ostanejo klici po Peskovem bloku brez odziva — vsaj v vrstah onih, ki jim Jugoslovanstvo ni prazna fraza, temveč

neval, ki se je razvil v propadajočem Rimu.

Izpačeno je bilo vse, kar je nekoč predstavljalo sklad in lepoto. Ljudje so noreli, kadar so nastopili prazniški veselja. Teklo je vino, pijana telesa so se valjala po tleh, grobi instinkti so zahtevali svojih pravic. Kdor ni dočel veselja in zabave, je bil tiran. Luknjske pojedine so zamenjale državniške diskusije.

Karneval je šel po ulicah. Bog Bacchus je nosil mehove svojega vina in za njim so se opotekale nage ženske. — Tisoči ljudi so drli za tem sprevedom. Sužnji so vozili velike sode vina... iz barbarskih dežel je bilo, ognjeno, opojno in zapeljivo. Razvile so se velike slavnosti. Sam Bacchus je stal sredi ljudi in jim nadeval maske, da so bili še manj podobni ljudem...

...A zgoraj tam, na brodu, v senci starega gaja, je stal Filozof. Sam je bil in je iskal v samotni bogov. Rahlo se je gibala velika Priroda, šepetala in govorila... Se žive, se čutijo... Glej, koliko harmonije, koliko lepote! Glej, kakšna veselost je razvita v vsakem cvetu... Kako velik si, nesmrtni Pan!...

Čez mnoga stoletja, ko je Srednji vek zgradil svoje mogočne katedrale, velike gradove in hladne samostane, ko je v žalostnih zvokih »Dies ira...« zamrla harmonija stare Arkadije in mehko ritinično sanjo juga zamenjala ostru, nezdravna logika gotskega severa... in

vsebinsa in cilj. In vsi ti pravi Jugoslovani se bodo združili v močni jugoslovanski falangi, ki bo sremila samo za enim ciljem: za ustvaritvijo urejene, močne države.

„Blokaši“ bodo to delo ovirali, tega se zavedamo. Ali onemogočili ne bodo tega dela, ker s tem, da bi z raznimi separatističnimi bloki razbili s tolikim trudom in žrtvami ustvarjeno svobodno narodno državo, bi dokazali, da smo za svobodno življenje nezreli. Mi smo pa prepričani, da je naš narod — navzlic raznim „blokašem“ — za svobodo dozorrel in se bo oklepal onih programov, ki gredo za tem, da se težko priborjena svoboda ohrani.

Preteča kriza v zdravstvu.

Periculum ante portas! Nevarnost, katere posledice so nedogledne, preti: če ne bo nujne in izdatne pomoči, se bodo morale bolnice zapreti. Ta udarec zadene seveda tudi našo mariborsko splošno bolnico.

Pretečeni teden so poročali časopisi, da je ministrstvo narodnega zdravja zahtevalo od finančnega ministra 4½ milijona dinarjev za najnujnejše potrebe prečanskih bolnic. Dobil pa je le 1.700.000 dinarjev. Ta svota se razdeli na vse bolnice v Sloveniji, Hrvaški in Slavoniji, Vojvodini, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji. Da dobi od te vsote vsaka bolnica komaj trohico, je jasno. In ta trohica naj reši bolnice vse nevolje!?

Oglejmo si položaj mariborske splošne bolnice.

Na dnevni dobi bolnica mesečno povprečno 25.000 dinarjev, porabi pa za prehrano, kurjavo in svečavo, zdravila itd. pri današnjih cenah povprečno 200.000 dinarjev na mesec. Primanjkljaj znaša torej nič manj kot 175.000 dinarjev mesečno! In to brez plač zdravnikom, uradnikom in osebju sploh, brez izdatkov za inventar in stavbena popravila! Mimogrede omenim, da od 25.000 dinarjev mesečnih dohodkov plačajo pacienti le majhen del, velika večina gre iz državne blagajne, za vse one namreč, ki ne morejo sami plačati bolniške dnevnine.

Poleg mesečnega primanjkljaja 175.000 dinarjev, ki se bo gotovo še povečal, če bodo cene tako nevzdržno rasle (da bi padale, za to ni videti nikjer nikakega znamenja), pa ima mariborska splošna bolnica do danes 485.000 dinarjev dolga. Do konca marca meseca smemo torej računati, da bo mariborska splošna bolnica morala izplačati približno 700.000 dinarjev, to

ko se je človek najbolj oddaljil velikemu Panu, takrat se je bil pojavil nad zidovi in hladnimi poljanami Evrope rahel, pritenjen svet. Nesmrtni Pan je vstajal potihoma kakor dih, kakor jutranji veter v dišečih gajih davno pozabljenih Helade. Dionizijska radost se je budila, radost nad solncem in prirodnimi lepotami, radost nad življenjem... čustvi... mislijo... iskanjem...

Razcvetela se je umetnost. Budila se je stare euritmijske, lepe in skladne linije so zopet raznežile človeška čustva. Človek je hrepenel za daljavami, iskal je harmonije v sebi in svetu... Pod kristalnočistim ozračjem divne Florencije je nastala nova Arkadija. Rim se je zavdel svoje davne preteklosti in jo skušal vzbuditi s čarobno Panovo piščalko. Te mehke hrepenenja izražajo umetniška dela Leonarda da Vincija, Tiziana, Botticellia... Isabella d'Este, »la prima donna del mondo«, kraljica salogov in predavateljica fine aristokratske kulture nani je ohranjena na Tizianovem portretu kot svečenica arkadijskega duha; njene oči, zagonetne kot pogled Monne Lise Gioconde, še niso zastrupljene s karnevalsko strastjo...

A že vstaja Karneval. Demonska žena Lukrecije Borgia je tip karnevalskega razpoloženja. Zopet umirajo lepe linije, euritmijske se potapljajo v vsakdanjih strasteh, namesto fine in panske lepote nastopa karnevalski hrup, uživanja, grobe geste... Pa se je zopet za-

se pravi, da potrebuje ministrstvo narodnega zdravja samo za bolnico v Mariboru več kot tretjino tega, kar je dobilo za vse prečanske bolnice.

V istem položaju je tudi bolnica v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu itd, da o manjših podeželskih bolnicah niti ne govorim.

Kaj naj napravi ministrstvo narodnega zdravja s svoto 1.700.000 dinarjev? Ali naj dá ta denar par večjim bolnicam in manjše zapre ali naj razdeli to svoto na vse prečanske bolnice in tako razfrčka izredni kredit brez haska? Nevarnost, da bolnice propadejo, je torej velikanska. In če se ukinejo bolnice, nastane v zdravstvu kaos. Škoda, ki jo bo imelo od tega ljudstvo in država, je neizmerna: razpasle se bodo kužne bolezni, vsevetelo bo šarlatanstvo in oderuštvo in narod bo propadal, ker ne bo regulacij, ki uravnavajo zdravstvo, ne rezerv za boj proti boleznim. Čigava pleča so tako orjaška, da si upajo prevzeti to strašno odgovornost?

Mariborska splošna bolnica, ki kaže po prevratu sicer počasen, toda stabilen in lep napredek, se naj zapre ali znatno zmanjša? Namesto izpopolnjevanja in razširjevanja, ki je tako nujno potrebno, naj nastane za hip zastoj, da mu sledi neogibna propast?

Primarij Dr. Mirko Čerčič,

član pokrajinskega in državnega zdravstvenega sveta.

H. Wendel o Jugoslaviji.

Na poziv Trgovinskega društva v Frankfurtu je predaval v veliki dvorani Ljudsko-izobraževalnega doma (Volksbildungsheim), ki je bila natlačeno polna občinstva, znani prijatelj jugoslov. naroda Herman Wendel o Jugoslaviji. Wendel je podal v pestri, stilistično dovršeni obliki vtise s svojih večkratnih potovanj po jugoslovenskih deželah.

Prišel je z lepo sliko o širokih poljanah krizantem v Dalmaciji in pristavil, da bi Nemec ob pogledu nanje dejal: iz njil se izdeluje ta in ta prašek. Nato je očrtal velika nasprotja, ki se opazajo v naši domovini in našem narodu: poezija in umazanost, romantika in verižništvo, zaostalost, siromaštvo in potrata, krotke kranjske doline in goli Kras, rodovitna ravan Banata in divje kotline Makedonije, malarija v vardarskih močvirjih in prijeten vonj modre Adrije. Na površini okoli 248.000 kilom. prebiva jugoslovanski narod, ki je krstil svojo državo z nekoliko nerodno formulacijo »SHS«, kar izgleda približno tako, kakor da bi se Nemčija namesto »Deutsches Reich« formulirala s stavkom »Reich der Preussen, der Sachsen und der Bayern«. Jugoslovenci, iz-

tokel v provinco, h redkim filozofom in pesnikom, ki so ga častili med dragocenimi grškimi in rimskimi klasiki. — Karneval se je razpasil širom Italije in vzbudil mračnega Savonarollo, čuvarka Srednjega veka. In v karnevalskem plesu je umrla komaj vzbujena renesansa, njeno ugašanje je spremljala resignirana pesem Dioniza - Lorenca il Magnifica:

Quant'è bella giovinezza
ma si fugge tuttavia;
chi vuol esser lieto, sia:
di doman non c'è certezza.

Umirajo lepe in skladne linije, panski duh ugaša in zopet vstaja... stoletje teče za stoletjem, a iz vseh izprememb, preobratov, zmešnjav; iz vsega kaosa, ki ga ustvarja polom socialnih sistemov, se oglašajo ona tajinstvena struna, čije glasove je najbolj razumela stara Helada in jih reinkarnirala v svoji kaka-logatiji. Ta struna je večna in nesmrtno lepa; ona premaguje hrup karnevalov in krik revolucij; kadar se umirijo valovi, se oglašajo njeni čarobni zvoki. Kakor v Shakespeareovem »Snu kresne noči«, se vračamo opojeni z zvoki Panove piščalke v gaju v svojih najtišjih hrepenenjih v pravljico gaje, med bitja, ki so nekoč plesala in rajala pod modrinom davne Arkadije, ko je prihajala čez Egejsko morje srečna pomlad...

L. 1912 se je vršila v Piotrkowu razprava proti menihu Domasinsu Macohu in par drugim menihom, ki so ubili poštarja Venela Macoba. Vse to se je godilo v glasovitem samostanu Jasni Gori v bivši Ruskopoljski. V krásni cerkvi tega samostana se nahaja čudotvorna slika „Crne Matere Censtohovske“, katero so častili vsi poljski kralji. Med ljudstvom se govori da radi te slike nikdo ni mogel osvojiti Poljske. Od blizu in daleč so prihiteli romarji, da počaste „Crno Mater“ in jo prosijo pomoči. Prinašali so ji bogate darove in kmalu je bil ta samostan eden najbogatejših. Skoraj ves samostan je bil napolnjen z zlatom in dragulji. Okvit čudotvorne slike je bil sestavljen iz samih draguljev. In nad te so se spravili Macoh in njegova družba. Z izkupičkom so prirejali v samostanu cele orgije ter se vozili v bližnja mesta, kjer so prirejali intimne „pariške“ večere. Prvič so opazili tatvino že leta 1909. Takrat se je raznesla med ljudstvom vest, da je vzela dragulje ruska vlada, da izboljša žnjimi državne finance. Kmalu na to pa so našli na avstrijsko-poljski meji malo svilen o vrečico z dragulji iz samostana. Zasedovanje zločincev je ostalo brezuspešno, ker jih nikdo ni iskal tam, kjer so bili, namreč v samostanu. Leta 1912 pa so opazili

v reki Warti pri Zavadju nek divan, iz katerega je gledalo grdo razmesarjeno truplo neznanega moža. Sprva se je mislilo, da gre za takozvani ritualni umor. Medtem pa je nek trgovec spoznal divan ter prijavil, da ga je pred nekaj časom prodal samostanu Jasna Gora. Takoj je bil preiskan ves samostan, a brez uspeha. Doznalo pa se je, da sta peljali nekega dne od samostana pa do reke dve kočiji. Izpraševanje pri kočijažih seveda ni nič pomagalo. Tu pa je oblastem pomagal ruski „vodky“. Opojili so kočijaže in v pijanosti je eden izmed njih izdal, da je kočije naročil Macoh in da se je v eni vozil on sam z nekim drugim menihom, v drugi pa je bil naložen divan, ki so ga vrgli v reko, na kar so morali kočijaži pri-seči, da o tem nikomur ničesar ne izdajo. Macoh, ki je slutil nesrečo, jo je medtem popihal v Krakow. Ko so par dni pozneje prijeli skupno z ženo umorjenega sečrična Vencla Macoha, so našli pri njem ogromne vsote denarja. Zena Vencla Macoha je bila že od leta 1903 ljubica meniha Domaniusa. Da pa bi stvar ne bila preočita, jo je l. 1910 omožil s svojim sestričem, poštarjem Venclo Macohom. Ona je dobila v zakon mnogo draguljev. Ko na se je zvedelo za tatvino, je šel Vencel k patru Domasiusu, ter zahteval pojasnila glede teh draguljev. Menih Domasius pa je svojega sestriča napojil in opijanal, nakar ga je ubil, zašil v divan ter s svojimi tovariši spravil v reko. Ko je papež zvedel za početje svojih menihov, je samostan zaprl ter dal 10.000 rubljev za popravo slike. Macoh je prišel pred sodišče. Tu se je baje dokazalo, da je bil popolnoma pod vplivom lepe Jelene. Bil je obsojen na 12 let ječe v Sibiriji, a zapeljiva Jelena Kryszanowa, žena ubitega poštarja, pa na 2 leti težke ječe in dosmrtno pregnanstvo v Sibiriji. Ostali menihi so dobili manjše kazni. Potem je prišla svetovna vojna in ž njo preobrat v Rusiji. Jelena Kryszanowa se je medtem omožila z nekim poljskim trgovcem. Prišla je ponovno pred sodišče ter zahtevala vrnitev odvzetih državljanskih pravic, do katerih ima vsled omožitve pravico. Zahtevala je tudi, naj ji vrnejo zaplenjene dragocenosti. Toda spisov in draguljev že davno ni več nikjer. Bržkone so se ob preobratu izgubili s kakim uradnikom

Dnevna kronika.

— Enotna spodnja srednja šola: Sledeči dopis nam je poslal višji državni uradnik, ki ima svojega dečka v humanistični gimnaziji: Hvaležni vam morajo biti vsi tisti, ki imajo s humanistično gimnazijo opravka, da ste jim pojasnili pomen in namen enotne spodnje šole v svojih dveh uvodnikih. Pojmi o tem tipu vsaj meni niso bili povsem jasni in vidim še-le sedaj, kako je stvar zamišljena. Kar ste pisali o tem, da je prisiljen dijak, da posveti klasičnim jezikom toliko časa, kakor za vse ostale predmete skupaj in da te predmete zaradi tega zanemarija, to potrjuje iz izkušnje v polnem obsegu, ker vidim to na svojem otroku dan na dan. Posledica tega pa ni morda, da latinščino in grščino zna, ostalih predmetov pa ne temveč ves trud za klasični jezik je brezuspešen, le z muko doseže navzlic pridnosti svoj „zadostno“, v drugih predmetih pa istotako. In ko govorim z učiteljem, mi pravi, „da ni nenadaren, samo podlage v slovenščini nima“. Jaz sem se temu vsakokrat čudil, ker je dečko obiskoval dobro slovensko ljudsko šolo in rad čita slovenske knjige. Danes pa razumem vzrok neuspehov: Iz ljudske šole ni mogel prinesiti zadostnega znanja iz slovenske slovnice, da bi lahko z uspehom zidal nanj latinščino. Tega pa učitelj tudi ni storil, kar zahteva Vaš članek, „da je treba za utrditev in poglobitev slovenskega slovniskega znanja porabiti v I. razredu po polovico latinske ure in da še-le po tem nenaravnem delu razume učenec latinski jezik. Jaz sicer upam, da se bo mojemu sinu s pomočjo domačega učitelja posrečilo, da napravi maturo, toda vprašam Vas, kak smisel ima vse to mučenje mladega človeka, če po 8 letih komaj in komaj razume kak primitiven latinski odstavek, ako mu profesor pove celo vrst „neznaanih“ besed. Meni se zdi,

da bi se v tolikem času, ko se uči po 1 uro na dan v šoli, najmanj po 1 uro doma samo latinščine, naučil gotovo boljše kitajščine in bi pri tem ne bil prisiljen, zanemarjati drugih važnih znanstvenih panog. Posledice tega načina študiranja pa je ta, da dijak v nobenem predmetu nič pomembnega ne zna in se z veseljem otrese latinskih in grških klasikov, ki mu jih je čudaški način poučevanja večine klasičnih filologov pristudil. Poznam sicer tudi izjeme, ali te izjeme ne morejo spremeniti slabih posledic zastarelega ustroja naše gimnazije. Zato pozdravljam reformo našega šolstva, kakor jo hoče izvesti enotna spodnja srednja šola. Ko bo učenec v materinem jeziku dobro podkovan, potem še le se naj loti tujih, zlasti klasičnih jezikov in uspeh bo gotovo v polovici časa boljši, kakor je bil dosedaj, zlasti ako se bodo čitali klasiki poleg originalov tudi v vzorni slovenščini. Ob enem pa bo imel dijak v prvih 4 razredih dovolj časa za resnično študiranje drugih predmetov, v katerih si bo za višje razrede pridobil dovolj dobro podlago, ki mu sedaj iz zgoraj navedenih vzrokov manjka. Zato morajo to reformo pozdraviti tudi profesorji ostalih predmetov, ker odpade največji vzrok neuspehov v njihovih strokah. Ker se bo preustrojitev najbrž samo stopoma od I. razreda naprej vršila, ne bo imel od tega moj sin žalibog več dobička, a vendar sem toliko objektivna, da privoščim potomcem dobrote te reforme.

— Pravoslavna cerkvena občina v Celju priredi dne 22. aprila v veliki dvorani hotela „Union“ v Celju zabavo s plesom. Cisti dobiček je namenjen za zgradbo pravoslavne cerkve v Celju. Vspored objavimo pravočasno.

— Ruše. Tukajšnji mesarji prodajajo meso še po 60 K. kilogram. Med delavstvo vlada radi tega navijanja cen silno in povsem upravičeno razburjenje. Zahtevamo, da oblasti vendar enkrat nastopijo s potrebno odločnostjo proti tem povzročevalcem draginje.

— Zrkovec. Jutri, v nedeljo dne 26. t. m. se vrši veselica prostovoljnega gasilnega društva. Na sporedu je tudi srečolov.

— Dijaški dom visokošolcev v Zagrebu. V Zagrebu se zida dijaški dom visokošolcev, ki naj nudi revnim akademikom dostojno in po ceni stanovanje. Akcija že je pričela na inicijativno gosp. vseučiliškega profesorja dr. Karla Radovičja, ki se je na svojem potovanju v Pragi spoznal s slično institucijo čeških akademikov. Vsa predela so izvršili akademiki sami, zgradba je hitro napredovala, tako, da je danes dvoje paviljonov gotovih, a delo ostalih treh paviljonov je v polnem teku. Dom bo imel nad 150 sob, v katerih bo stanovalo nad 300 akademikov, po dva v vsaki sobi. Proračun za popolno dovršitev doma znaša okoli 2.000.000 dinarjev. Z velikimi denarnimi pripomočki so priskočili na pomoč predvsem kr. vlada in zagrebški denarni zavodi, vendar še danes ni zadostnih denarnih sredstev za popolno ureditev doma. Ker študira v Zagrebu mnogo akademikov iz Slovenije, je tudi naša dolžnost, da prispevamo nekaj za to nad vse dobrodelno institucijo. Obračamo se na našo javnost s prošnjo, da blagovoli poslati denarne prispevke na naslov „Dijaški dom visokošolcev u Zagrebu, sveučilište“.

— Beograjski podžupan v Parizu. Beograjski podžupan je odpotoval z beograjskim mestnim inženjerem v Paris, v svrhu prevzetja vojne odškodnine, ki je bila priznana beograjski občini. Iz Pariza odpotujeta v Berlin, kjer naročita za občino potrebni material.

— Prenos zemeljskih ostankov. Dne 16. oktobra 1915 je bil v Mariboru ustreljen ključavničarski mojster Ivan Kromar iz Crnomlja, oče osmih otrok, katerega so avstrijske oblasti obsodile na smrt, ker se je izrazil, da ima Srbija pravico, da se brani. Crnomeljski „Sokol“ je sedaj sklenil, prenesti zemeljske ostanke pokojnega v Crnomelj. Razen tega je uvedel obsirno zbirko za Kromarjevo družino, ki trpi pomanjkanje.

— Solstvo v Bosni. V Bosni in Hercegovini je skupno 348 ljudskih šol,

Od teh je 52 narodnih, 28 konfesionalnih, ostale pa so državne. Na teh šolah poučuje 1224 učiteljev. V začetku letošnjega šolskega leta je bilo vpisanih 69.000 otrok, kar znaša 24 odstotkov vsega prebivalstva.

— Državna loterija. Srečke za III. razred se dobe pri blagajni glavne pošte. Igralci prejšnjih razredov morejo obnoviti svoje številke le do 2. marca. Igralcem začetnikom je pa preje in pozneje precejšnje število srečk na razpolago.

— Čudne vesti se nam poročajo iz okolice Zgornjega Čmureka, o zvezi naših državnih organov s prireditvijo »Deutscher Maskenball mit Theater-vorstellung«, ki se je vršila dne 18. t. m. v gostini Holler na Dražnem vrhu. Ker nečemu stvari vlačiti v javnost bomo zadevo odstopili poveljstvu o-rožniške brigade.

— Najnovejša perutnina na dunajskem trgu. Ker se je meso na Dunaju silno podražilo, si ga zamorejo privoščiti samo verižniki in inozemci z zdravo valuto. Siromasnejši sloji pa, ki si tega luksusa ne morejo dovoliti, so si izmislili čisto drugo nadomestilo. V zadnjem času se prodaja na dunajskem trgu na veliko nova vrsta perutnine — vrane. Sicer pa tudi ta nadomestek ni posebno po ceni, kajti ena vrana (ki menda sedaj niso ravno debele), stane 300 kron.

— Koliko mora dati mož svoji ženi za toaleto? S tem vprašanjem se je bavilo pred kratkim sodišče na Češkoslovaškem. Zena nekega uradnika je tožila svojega moža, da ji daje premalo sredstev za njeno toaleto. Sodišče je zaslišalo obe stranki ter končno sklenilo, da je mož dolžan dati svoji ženi na leto 2400 čk za toaleto, kar bi znašalo pri nas približno 3000 dinarjev. Za navadne smrtnike pa je ta svota gotovo previsoka.

— Pupinov dar Ohridu. Znani Jugosloven dr. M. Pupin, profesor newyorške univerze je obljubil že l. 1912 ob balkanski vojni, da bo podaril ohridski biskupski cerkvi veliki zvon v spomin na osvobojenje izpod Turkov. Profesor Pupin je ostal zvest tej obljubi ter sedaj po desetih letih naročil pri ljubljanskih zvonolivarnah obljubljeni zvon, ki bo tehtal 2200 kg.

— Valute in maše. Nedavno je zapustila neka žena svojemu možu v Limburgu 20.000 frankov z naročilom, naj plača s tem denarjem za njo tisoč maš-zadušnic. Napotil se je k župniku ter ga vprašal, koliko bi to stalo. Ta mu je proračunal stroške na 4000 frankov. Možu je bilo to predrago. Napotil se je preko meje v bližnjo Nemčijo. Tam se je pobotal z nekim župnikom za 8000 mark oziroma 400 frankov. Zaslužil je pri tem dobrih 19.000 frankov.

— Boj proti draginji v Zagrebu. Naraščajoča draginja je nalletela v Zagrebu na odločen odpor. Vsa poštena javnost je na delu, da pripomore sodiščem in policijski oblasti pri zatiranju draginje. Pod pritiskom odločne akcije so izdali zagrebški mesarji nov tarif, ki je nekoliko nižji kot so bile najnovejše cene na trgu. Ta cenik je izšel v »Jutarnjem Listu«. Posledica je bila, da so vsi mesarji uravnali cene po tem tarifu in ustvarili nekak kartel. To je povzročilo novo razburjenje. Policijsko ravnanje je izdalo proglas, v katerem odločno nastopa proti temu karteliranju in izjavlja, da bo najstrožje kaznovalo mesarje, ki bi iskali nečasten dobiček. — Pred sodiščem je bilo obsojenih več mesarjev in delikatesnih trgovcev. — Kazni so zaporne (1—2 meseca) in hkratu tudi denarne (10.000 dinarjev). Tekom zadnjih dveh dni je policija zaprla radi navijanja cen več mesarskih obrtnikov, ki pridejo pred sodišče in bodo strogo kaznovani. Boj proti draginji se bje v Zagrebu na celi črti in je upati, da bo uspešen. — Značilno je, da je ost naperjena predvsem proti mesarjem, ki so začeli čisto po »mesarsko« zlorabljati situacijo in bi radi obogateli kar čez noč, dokler ima lira visok kurz... Tako se dela v Zagrebu. Tudi v Ljubljani se opaža živahna akcija proti draginji. Samo v Mariboru se socialistična večina ne zgame.

— Tudi posledica draginje. Veli-kanska draginja, ki vlada posebno na Dunaju, je ustavila tudi naval tujcev. To se pozna tudi pri naših vlakih. Brzovlaki in D-vlaki proti Dunaju so skoraj popolnoma prazni. O nedavno še običajni prenapolnjenosti vlakov ni več niti sledu. V minulem tednu ni bilo v brzovlakih več kakor deset, največ dvajset potnikov. Vsled tega gre tudi revizija na obmejnih postajah hitro od rok in vlaki imajo le neznatne, navadno pa nobene zamude, ki je znašala prej po več ur. Skoraj enako je na Dunaju. Prej je bilo skoraj nemogoče, dobiti ni Dunaju stanovanje, danes pa je v vsakem hotelu več sob pripravljenih in praznih. Ogromni tujski promet na Dunaju je skoraj popolnoma ponehal ter dosegel minimum po vojni.

— Posojilo zaveznikov Avstriji. Anglija je posodila Avstriji 2 milijona liver šterlingov, katera svota je že nakazana na račun avstrijske vlade. Italija bo posodila 70 milijonov lir, Francija podpiše 55 milijonov frankov in Češko-slovaška 50 milijonov frankov.

— Ustava Palestine. Angleško kolonijalno ministrstvo kot pristojen organ za angleška mandatarska področja, je ravnokar izdalo kraljevske naredbe za redakcijo ustave za Palestino. Eksekutivno oblast nad Palestino bo izvrševal pod nadzorstvom ministrstva za kolonije stoječi komisar s sodelovanjem posebnega iz tehnikov in političnih strokovnjakov sestojčega kabineta. Ta eksekutiva bo izpopolnjena s posvetovalnim glasom samoupravne zbornice, ki bo sestavljena iz domačinov. Samoupravna zbornica bo imela pravico, sklepati o vseh zakonih in naredbah, ki so potrebni za „blagostanje in red Palestine“, poleg tega pa bo imela tudi pravico svetovanja v budžetarnih vprašanjih. Ta samoupravna zbornica pa ne bo imela pravice sklepati o stvareh, ki bi lahko kršile svobodo verskega udejstvovanja ter vršitev verskih obredov. Poleg tega pa ne bo noben sklep te zbornice veljaven, ako ga ne bo sankcioniral komisar. Komisarjev veto pa bo imel samo odgodilno moč do tedaj, dokler ne bo prišla od ministrstva za kolonije končnoveljavna odločitev, ali naj sklep stopi v veljavo ali ne. Ako bi od ministrstva za kolonije ne prišla odločitev v roku enega leta, potem ostane v veljavi komisarjev sklep, s katerim se preklic v kraljevem imenu zbornični sklep. Legislativa se sestoji iz komisarja, 10 uradnikov, 3 neimenovanih neuradnikov ter 12 izvoljenih članov. Od te trojice neuradnikov mora pripadati eden židom, eden muslimanom ter eden kristjanom ali manjšini, ki pri volitvah ni dobila nobenega svojega zastopnika. Dvanajstica mora biti izvoljena po verah. Te bodo volili vsi moški in vse ženske, ki so dovršili 25. leto življenja. Sodstvo bo sestajalo iz rednih in interkonfesionalnih sodišč, ki ki se bodo delila v tri instance: v policijsko sodišče, v okrajno sodišče ter v vrhovno sodišče. Konfesionalna sodišča bodo sodila za vsako konfesijo posebej in to v obiteljskih in državljanskih zadevah. Obsodbe konfesionalnih sodišč bodo pa le tedaj veljavne, ko jih prouči vrhovno sodišče. Iz vsega tega je razvidno, da bo prišla Palestina pod Angleži v nekako takšen položaj, v kakršnem je bila pred 2000 leti pod Rimljani, samo da so Judje takrat bežali iz nje, sedaj pa se vračajo. Danes Judje v Palestini še nimajo večine, toda ako se izvede zionistični načrt vrnitve Judov v Palestino, po katerem se, kakor smo poročali včeraj, samo iz Poljske pripravlja 700.000 Judov na izselitev v svojo pravadno domovino, bode postala obljubljena dežela v kratkem zopet izraela. Kako se bodo Judje v svoji stari novi domovini razvili, bo pokazala bodočnost. Ta bodočnost pa bo skoro gotovo prej ali slej iztirala Angleže iz Palestine.

— Smrt v plamenih. Nedavno je požar upeljal gledališče v Desani. V plamenih je našla smrt komorna pevkica Lily Herking. Ko je izbruhnil požar, se je nahajala v svoji garderobi. Ravnatelj gledališča jo je klical ter jo opozoril na nevarnost, toda že prepozno. Ko je stopila iz garderobe, je spoznala, da ne more več skozi plamen. Gledajoča smrti v oči, je zamrla.

o Telovadišče ob 1. jugoslovenskem
vseskolskem zletu. Telovadišče, kate-
rega načrt je bil prijavljen v Slet-
skem Vestniku, bo prirejeno na ljub-
ljanskem polju tikoma za glavnim ke-

odivrom oziroma ob Linhartovi ulici. Načrti za telovadišče so razen nekaterih malenkosti izdelani, in se prične kakor hitro bodo razmere dopuščale, z gradnjo telovadišča. Na telovadišču bodo 4 tribune, garderobe za člane in članice in drugi potrebni prostori: zletna pisarna, rešina postaja, pošta, trgovine, bufeti itd. Vas kompleks meri 78.000 kvadratnih metrov. Telovadišče v ožjem pomenu meri 152 krat 104,5 — 15.900 kvadratnih metrov. V tej ploščini ni ničesar 10 m oziroma 15 m širok pas za telovadno orodje in tekališče ki bo objemal telovadišče. Na zapadni strani je situirana glavna (reprezentativna) tribuna z imi in sedeži in z mostičem za načelnika. Ta tribuna bo dolga 170 m in 17 m široka. Pred tribuno bodo stojišča, dohod na glavno tribuno in bo spajala oba glavna vhoda na zapadni strani. Pod glavno tribuno in nasproti njej vzdolž ob slavnostni cesti so mišljeni prostori za pošto, prodajalnice itd. Nasproti glavni tribuni je projektirana enako dolga članska tribuna s stojišči in sedeži. Zada pod tribuno so garderobe za članice in prostor za zbirališče in nastop 4000 članic. Ob vseh koncih telovadišča sta severna in južna tribuna za sedeže. Vsaka bo približno 135 m dolga. Zada pod tema tribunama so garderobe za člane in prostor za zbirališče in nastop članov k prostim vajam. Vsa dela za stavbo telovad. vodi stavbeni odsek, ki mu načeluje inž. Igo Štembov. Ves prostor dobi krasno arhitekturo, ki jo izdelata arhitekt Joža Jelenc. S telovadišča je diven pogled na Kamniške planine, na Triglavsko pogorje in na pothograjske Dolomite, z juga pa se ozira na nas častitljivi Ljubljanski grad.

O Najstarejši bratje na našem zletu
Našega zleta se udeležijo bratje, ki so že 60 let člani Sokolskega društva Ljubljana (Narodni dom). Ti bratje Sokoli 60-letniki so: Fran Drenik, Peter Grasselli, Alojzij Kajzelj in Rajko Ravnikar, vsi v Ljubljani. Poleg teh 4 bratov se udeležijo zleta tudi bratje Sokoli 50-letniki, ki jih živi 13 v Ljubljani, 1 v Trebnjem. Med njimi minister Ivan

Hribar in dr. Ivan Tavčar. Želimo od vsega srca, da se na zletu vidimo vsi zdravi in veseli. Vsi tisoči mlajših bratov bodo to staro sokolsko garšo z navdušenjem pozdravljali.

O Nabiralne pole so nam vrnila in nabrani znesek nakazala sledeča sokolska društva: Krk 1000 D, Ravna gora 65.50 D, Trebnje 110 D, Dolnja Lendava 167.50 D. Bratje, storite svojo dolžnost! Zdravo.

Partija št. 39.

Mojserski turnir Haag 27. okt. 1921.

Odklonjeni damski gambit.

Beli: Kostić.	Crni: Yates.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	d7—d5
3. c2—c4	e7—e6
4. Sb1—c3	Sb8—d7
5. Lc1—g5	Lf8—e7
6. e2—e3	0—0
7. Ta1—c1	c7—c6
8. Dd1—c2	Tf8—e8
9. Lf1—d3	d5xc4
10. Ld3xc4	Sf6—d5
11. Lg5—f4	Sd5xf4
12. e3xf4	Sd7—f8
13. 0—0	b7—b5
14. Lc4—b3	a7—a5
15. a2—a4	Lc8—a6
16. Tf1—d1	Dd8—b6
17. f4—f5	Ta8—b8
18. f5xe6	Sf8xe6
19. Sf3—e5	La6—c8
20. a4xb5	c6xb5
21. Sc3—d5	Db6—d6
22. Se5—c6	Le7—g5
23. Sc6xb8	Lg5xc1
24. Td1xc1	Lc8—b7
25. Sd5—e3	Te8xb8
26. Se3—f5	Dd6—f4
27. d4—d5	Se6—d4
28. Sf5xd4	Df4xd4
29. Dc2—c7	Tb8—e8
30. Dc7xb7	Dd4—b4
31. Db7—c8	Kg8—f8
32. Dc8—c3	Db4xc3
33. b2xc3	a5—a4

34. Lb3—c2	Te8—c8
35. Lc2—d1	Kf8—e7
36. Kg1—f1	Ke7—d6
37. Tc1—b1	Kd6—c5
38. Ld1—e2	Te8—b8
39. Kf1—e1	a4—a3
40. Ke1—d2	Kc5xd5
41. c3—c4+	Kd5—c5
42. c4xb5	a3—a2
43. Tb1—a1	Tb8—a8
44. Kd2—c3	Ta8—a4
45. Kc3—b3	Ta4—f4
46. f2—f3	Crni se uda.

Match Maribor—Zagreb. Poročali smo že, da se ta match vrši dne 25. in 26. marca v Mariboru. Turnirski lokal: zadnja velika dvorana „Stare Pivarne“ (Halbwidl prej Fuchs) v Jurčičevi ulici. Dekoriranje dvorane prevzame tvrdka E. Zelenka. Lista zagrebških igralcev se sestavi šele na podlagi izida tamkajšnjega klubovega turnirja, ki je še v teku. Mariborski klub bo svojih 6 kombatanov izbral iz liste svojih 9 najboljših igralcev: Favai, Hočevar, Kobylanski, Kramer, dr. pl. Kruglevski, Nejepps, Peyer, dr. Stefančič, Stupan. Turnir bosta vodila prof. Vagaja iz Celja in prof. Jakhel iz Pluja, ki sta vodila lanske celjski glavni turnir. Stroški prireditve znašajo 10.000 K in se bodo krili potom prostovoljnih prispevkov tukajšnjih šah. mecenov.

Litijski šah. klub. Na občnem zboru meseca januarja so bili izvoljeni v novi odbor sledeči gg.: predsednikom Hinko Lebinger ml., njegovim namestnikom in obenem blagajnikom dr. Ivan Mazek, tajnikom Edvin Plenčar ter v razsodišče še g. Bogomir Kobal. Novi odbor je takoj sestavil program za bodoče leto in delotil popolnoma nove smernice za razvoj šahovskega življenja v Litiji. Klubov lokal ostane kot do sedaj hotel „Chicago“ z običajnimi igralnimi večeri.

Iz Karlovca. V Karlovcu obstoja starodavni šah. klub, kojemu je duša svetovnoznani problemkomponist in šah. avtor Izidor Gross. Priporočamo njegove v hrvaščini spisane knjige: „Šahovska abeceda“, učna knjiga za začetnike, cena 20 K — „Povijest šaha“, kratek izveček

iz zgodovine šaha, cena 10 K — Zbirka dvopoteznih nalog iz l. 1912, cena 6 K. Naročajte naravnost pri avtorju ali potom mariborskega šah. kluba.

Vprašanje jugoslov. šah. strokovnega lista se je razmotrivalo že na celjskem kongresu, a radi visokih stroškov tiska se list še ni ustanovil. Sklenilo se je takrat, stopiti v stik s „Casopisom čehoslov. šahistov“ in v istem dobiti nekaj stalnega prostora za naše objave. A ta sklep se očitno ni izvedel. Tako je torej Jugoslavija še vedno brez skrajno potrebnega strokovnega lista, medtem ko ima n. pr. „Deutsche Schachzeitung“ 77 letnik. I. Gross (Karlovac) nam piše: „Ze več let premišljuje, kako bi se dalo od pomoči temu nedostatku. Nikdar ne bo savez zamogel kaj pozitivnega doseči brez strokovnega lista. Ako se vam posreči ta velika naloga, ne bo tega nihče tako vesel kakor jaz. Šah. rubrike, ki pri nas niso vedno v spretnih rokah, nikakor ne nadomestujejo strokovnega lista.“ — Morda padejo te vrstice na rodovidna tla.

Iz šahovskega sveta. Uprava kopališča Plišany (Pöstyen) priredi s sodelovanjem kluba čehoslov. šahistov v Košicah (Kaschau) — kojemu klubu je v zadnjem času pristopilo nekoliko močnejših madžarskih igralcev — v času od 6.—27. aprila velik mednarodni turnir, k kateremu so razen čeških mojstrov Duras, Hromadka, Prokeš in bratov Treybal povabljeni: dr. Lasker, Aliehin, dr. Tarrasch, dr. Vidmar, Spielmann, Beti, dr. Tartakower, Mises, Teichmann, Maroczy, Balla, Euwe, Sämisch in Grünfeld. Nagrade: 5000, 3500, 2000, 1500, 1000, 800, 600 in 400 K. Razentega igralni honorari in povrnitev stroškov potovanja, stanovanja in hrane za celo dobo turnirja. Nadalje se vrši tudi mešan turnir za 12 igralcev z nagradami 1000, 800, 600, 500, 400 in 300 K, nezmagovalci dobijo 150 K. Ti igralci imajo znižane cene za hrano in stanovanje. Prijave do 20. marca na naslov: dr. Z. Vecsey, Košice, Rakoczyho okr. č. 16/II. Ob priliki teh turnirjev se vrši dne 16. aprila ustanovni občni zbor slovaške župe centralne jednote čehoslov. šahistov.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.)

(20)

Bilo je krasno jutro, mrzlo in vendar polno solnce, ko se je karavana pričela pomikati dalje. Med vrati misijonske postaje je stal pater Wolfgang še dolgo ter gledal za odhajajočimi. Za kitajskim vodnikom je jahala v divjem diru vsa trojica preko skrbno obdelanih pokrajin in skozi vasi, katerih prebivalci so se, nevarjeni evropskih obrazov, zbirali v gruščah ter radovedno ogledovali jahalce, dokler jim niso izginili v daljavi zopet izpred oči. Vedno dalje in dalje so jahali, dokler niso naenkrat zagledali pred seboj mogočen nasip in v njegovi bližini zidove prastarega, razpadlega židovskega templja. Vodnik je pridržal konja ter obstal.

»Tu gori se nahaja koča,« je vzkliknil vodnik. »Če jahamo naprej, motimo častitljivega očeta.«

Solnce je pričelo že pripekati, zato so zajahali v senco samotnega drevesa, razjahali ter privezali konje ob njegovo deblo.

»Idite z Bogom,« je rekla Mavda, skoro trepetajoč od nemira in pričakovanja ter stisnila konzula obe roki.

»Vse moje življenje je odvisno od vašega uspeha. Nikoli ne bom pozabila usluge, katero mi storite.«

Konzul je pogledal v stran, z enim samim hitrim pogledom se je prepiral, da je Kien-Lung zaposlen s konji ter da tako ne more slišati njegovih besed.

»Z menoj lahko razpolagate... do groba, gospodična Gregaardova...« je rekel tiho.

Mavda je občutila na svoji roki njegov vroč poljub. V naslednjem trenutku pa je konzul že izginil.

»Tudi on!« je mrmrala natihoma, »ali moram prav vse onesrečiti? Jaz, ki niti sama sebi ne pripadam...« Toda že v naslednjem hipu se je vzravnala. Kien-Lung je opravil svoje delo pri konjih ter se ji približal, iščoč njen pogled, kakor vedno.

— Povsod razvaline... Povsod tihiota. Konzulu nje enkrat pot s čela, ko si trudoma utira pot med razjedeni ostanki nekdanjega življenja. Razvaline segajo kolikor daleč nese pogled. Razpadli oboki, razjedeni zidovi, votline, vodeče nekam v globino zemlje, v katere se strahoma umikajo podgane: edini prebivalci te zapuščene, brezupne enoličnosti razdejanega mesta. Nikjer ni drevesa, niti prijaznega zelenja trave. Samo tuhtam prinaša veter iz daljine pritajeno šumenje, kakor da bi vihar zaganjal močne valove ob obrežje ter jih zopet odbijal nazaj ter raztapljal v nič, kakor usoda človeško življenje.

Pod taplajočimi konzulovimi nogami se vedno znova ruši zidovje, razpada kamenje. Nehote se ozre zdajpazdaj krog sebe, kakor da bi ga kdo prijel za roko, kdo izmed onih mrtvih, ki so tu pokopani. Zdi se mu, kakor da ga obkroža množica tajinstvenih bitij, dvigajočih se iz tišine mrtvega mesta.

Konzul obstane, mora obstati, tako močno mu bije srce. Govore iz razvalin mesta, v katerem so nekoč živeli sinovi in hčere njegovega lastnega ljudstva, duše prastare, večne skupnosti, vprašujejo k njegovi?...

Se vznemirja v njem prejšnja življenja? Iz duplin zidovja gledajo proti njemu s svojimi svetlimi, pametnimi očmi podgane. Tajinstveno šumi iz daljin reka, kakor ena sama velikaška nemirna duša...

Tam med razvalinami, tam mora biti najsvetejša. Nad par temeljnimi zidovi, ki še stoji pokonci, se boji kupola židovskega templja. Solnčni žarki blešče na golem kamenju, s katerim je bil nekoč pokrit ves obok.

Iu tam v sredi pod še preostalim obokom, ki gleda tako grozeče navzdol, kakor da bi se imel vsak trenutek zrušiti in pokopati vse, kar še živi — ali ne stoji tam nekaj podobnega koči?...

Iznad koče se dviga visoko proti nebu fanok stebler dima.

Le še par korakov loči konzula od templjevega zidovja. Prehoditi je treba le še poslednji kup razvalin. Prevzet od neizmerne, vedno naraščajočega hrepeneja, zbere vse svoje sile. Toda še ob prvem koraku mu zastane noga. Gori na kamenju poleg koče se je nekaj zganilo. Sključena človeška postava, ki je sedela tam, se dviga, vzravnava, postaja vedno večja.

To je stari iz templja! Je gospodar tega mesta mrtvih!

Velikanska postava se zaziblje proti njemu. Samo kosti so in čez nje koža. Razmršeni lasje obroščajo nagubani obraz; sredi katerega stoji svetle oči, o katerih se zdi, da ničesar več ne vedo o tem svetu; v jutranjem vetru plapolata dolga, snežnobela brada...

Z rokama iztegnjenima proti konzulu, glavo dvignjeno kvišku, oči obrnjene proti solncu, stopa vedno bližje.

»Ahasver!« vzklikne konzul neslišno. To je Ahasver, mož, ki je star tisoč let in ki ne more umreti!

Mož med preteklostjo in prihodnostjo, večni popotnik!

Prikazen se mu približuje, stopi tik do njega, ki jo občuduje kakor okovan. Mož s prastarimi očmi je — slep.

»Kdo si!« vpraša globok glas. Glas govori kitajsko, toda ta kitajščina je prastara, so besede, katerih dandanes nihče več ne rabi.

»Kdo te je poslal na pot k rabi?«

»Žid sem!« jeclja konzul. Nič boljšega mu ne pade na um.

Preko okamenelih potez rabičevega obraza zaigra vesel nasmehljaj.

»Žid iz zemlje belih si...!« mrmra stari. »Torej pojdi z menoj, ako si žid!«

Kakor sen se zdi konzulu vse, kar se zgodi za tem. Kakor, da ne bi bil slep, tako varno gre stari preko templja do koče. Potem vstopita v kočo. Konzulu se zdi vse kakor pravljica.

V razpadli koči, v katero ne sije niti najmanjši žarek zunanje svetlobe, gore prastare zlate židovske tempeljske svetilke. Po stenah okrog vise zlati okraski velikega templja židov, ki je že davno razpadel. V kotu med dvema kamnom žari ogenj. Po tleh leže prastare preproge, kakršne se dobe le v najdragocnejših zbirkah Evrope.

So li poslednji te občine, predno so umrli, znoknili k rabi? vse še rešene zaklade templja?...

Kakor stoletje se zdi konzulu ta sam edini dan. Nič ne ve več, če res on sam gleda vse to, če so res njemu samemu vse to dogaja, ali se je izpremenil v enega svojih bratov, ki so živeli nekoč, pred davnimi stoletji.

»Sedi!« reče globok brezčasen rabičev glas.

»Sedi! mirno, da te lahko opazujem!«

Šnja, koščena rabičeva roka se dotakne konzulovega obraza ter ga lahno otipava. Kakor da bi ga božal mrzel veter.

»Odkod prihajaš?«

»Eden židov iz Amsterdama sem!« reče konzul.

»Poznam žide v Amsterdamu. O njih sem čital nekoč pred leti in leti, ko moje oči še niso bile mrtve, kakor so sedaj. Ohranili so še pravo staro vero. Med njimi ni nikogar, ki bi bil nepošten. Toda,« rabičev glas se dvigne ter zadoni tako močno, da napolni vso kočo, »da te popolnoma spoznam, govori mi v jeziku očetov besede izpovedi!«

In s pobožnostjo, katere že od svojih detinskih let ni občutil in nad katero se je v moških letih tolikokrat smejal, govori konzul z vedno iskrenejšim glasom besede svoje veroizpovedi.

Sključeno ga posluša rabi, nato se dvigne v svoji polni velikosti. Obzaren s trepetajočim bleskom plamenov ognja in odsevov zlata stoji pred njim kakor prikazen domišljije.

»Moj brat si!«

In rabičev obraz spreleti zopet smehljaj sreče.

»Sedaj mi povej, kaj iščeš?«

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozni.

POZOR!

Ljubimci pristnega dalmatinskega vina, katero je pravkar prispelo ter se toči same v zajutrkovalnici Novosel in drug (preje Luckner), Gosposka ulica št. 5, oziroma Rotovski trg št. 8. Cez ulico cene znatno nižje. — 299 2-1

Pozor! Pust! Pozor!
Okrepčilo po s o k o l s k e m maškera dem mačku se dobi v nedeljo, dne 26. februarja v gostilni „PRI URBANU“, Vrbanova ulica 28 s sledečo zabavo: Pojedina pitanih gosi, puranov in ocvrtih mišk s prijetno godbo, k temu pristna stara in nova kamniška kapljica, črno Blatina vino in Götzovo olivo. Radi pomanjkljivosti prostorov se prosi za ne preobilen obisk. Začetek ob 16. uri. 295
Vabi IVAN IN VALCI ŠOBER.

Klobuki iz klobučovine za gospode in dame se snažijo, barvajo ter modernizirajo po vzorcih. Ravno kar smo izdelali večjo množino novih klobukov, ki se dobe v veliki izbiri. 292
Prva mariborska delavnica klobukov, Tržaška c. 20

Sjedinjena
zagrebačka industrija crijeva
Antolkovič, Sertič i drug, k. d. Zagreb
Tel. br. 15—37. Gunduličeva ul. 4 Brz. nasl.: Darma
Kupuje sve vrste soljenih i sušenih crijeva i mje hura uz najviše dnevne cijene. — Sirovu robu preuzima i u provinciji. 309
Vlastita čistilna crijeva. Posebni odjel za sortiranje.

Tovarna žarnic „VOLTA“ v Mariboru
išče stroke večšega, sposobnega in vpeljanega
potnika

za Slovenijo, eventuelno za Hrvatsko. — Ponudbe na „VOLTA“, Maribor, Koroška cesta št. 27. 296

Naznanilo!
Svojim cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da imam krasno češko in angleško blago za moške in damske obleke, katere izdelujem v lastni delavnici po najmodernejšem kroju in najnižjih cenah. — Za obilen obisk se priporočam
Dominik Fabjančič, krojač za gospode in dame —
MARIBOR, Jurčičeva ul. 5, I. nadstr.

Pozor! Dame! Pozor!
Dospeli so zopet najnovejši vzorci (modeli) za damske slamnike pomladanske sezije. — Velika zaloga damskih, moških klobukov in slamnikov. — Sprejema se v popravilo in preoblikovanje (moderniziranje) vse vrste klobukov in slamnikov. — Modistinje znaten popust.
Ivan Kvas, izdelovalnica klobukov in slamnikov
MARIBOR, Meljska cesta 74.

Razglas!
V pondeljek, dne 6. marca 1922 ob 9. uri dop. se bo vršila prostovoljna sodna dražba gozdnih parcel, spadajočih v zapuščino pok. Ferka in sicer na licu mesta pri Sv. Barbari. Natančnejša posojila je dobiti pri sodišču v St. Lenartu in pri odvetniku dr. Franu Rosinju v Mariboru. 304 2-1

Mala oznanila.

Špecerijška trgovina, tudi z hišo, na dobrem prostoru v Mariboru ali Celju, se kupi. Ponudbe pod I. H. Maribor, Stritarjeva 5. 274

Vinogradno posestvo v lepi legi okoli Maribora ali Celja, poslopa v dobrem stanu, se kupi. Ponudbe pod I. H. Maribor, Stritarjeva ul. 5. 274

Dobro ohranjeno damsko kolo se kupi. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod št. 275. 3—3

Artillerijska podoficirska šola kupi večje število krav, ki dajejo dovoljno mleka. Prodajalci istih naj se javijo pri adjutantu šole v kasarni „Vojvode Putnika“. 261 5-3

Lepa pisca pristne volčje pasme, 2 in pol leta stara, učena, se pececi proda. Povpraša se pri upravi. 260 3-3

Kupi se glasovir, pianino in orkestrion. Restavracija Maribor, soba št. 10. 227

Kotlarja za izdelovanje kotlov, za kuhanje žganja, stalno delo in dobra plača sprejme takoj Stjepan Mayer, Petrinja 307

Moderniziranje slamatih, svilnatih klobukov, po največjih modelih, po ceni in elegantno samo pri Lya Zahlbruckner, Gosposka ulica 40. Oglasni izdelki vedno v zalogi 297

Jos. Martinc
Maribor 635
Galanterijška veletrgovina

Kremo
Ilirija, Jurjevo,
Cipulin in mast
za čevlje. — 281

Preprodajalcem po tovarniških cenah!
Baloh & Rosina, trgovina z galanterijo, Grajski trg 3.

Agitirajte povsod za naš list!
„Tabor“ stane mesečno le 30 kron.

Mala oznanila

Službo išče trgovsko naobražen gospod, zmožen knjigovodstva, slovenske, srbohrvaške in nemške korespondence ter strojepisja. Nastopi takoj. Cenjene ponudbe na upravo pod „Starejša moč“. 293

Prodajalka, izurjena v specerijski stroki in gospodinjstvu, išče službo. Gre tudi na deželo. Nastop s 15. marcem. Ponudbe pod „Postena 25“ na upravo „Tabora“. 306

Kupi se glasovir, pianino in orkestrion. Restavracija Maribor, soba št. 10. 302

Britve sistem „Gilllette“ itd. se sprejmejo na brušenje, komad po 2 K. Tudi stroji za striženje las in za striženje konjev se brusijo najbolje pri Franc Tomaschitz, nožar, Maribor, Slovenska ul. 1. 308 3-1

Za pust se prodaja dobro domače **prekajeno meso**. Šafarič, Splavarska ulica št. 5. 301

Steklenice (buteljke) vinske in šampanjske kupuje vsako tudi najmanjšo množino Gjuro Valjak, Grajska klet, Maribor. 162 7-7

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 3

Manjše posestvo, pol ure od Maribora, namenjam za večje z eventualnim doplačilom. Naslov pove uprava. 284 2-2

Več vagonov **bukovih drv** takoj na prodaj. Naslov pove uprava. 285

Solsko vodstvo v Razvanju, p. Heče, kupi staro do 40 m dolgo **žično mrežo**. Ponudbe na gornji naslov. 279 2-1

Žepne ure, precizijske in stenske popravila najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor, Gosposka ulica 16. 64

Henrik Coffou slikar in pleskar
izvršuje sobo- in črko-slikarstvo, dekoracije, strokovno lakiranje in pleskanje. Prvovrstna priporočila (reference).
MARIBOR, Slomškov trg št. 2.

Perfektna stenotipistinja

popolnoma zmožna nemščine in hrvaščine, z daljšo prakso v kakem večjem uradu, se takoj sprejme. — Predstavi naj se osebno ob delavnikih med 9. in 12. ter 15. in 19. uro pri 287 2—2

Jugosloven. Lloyd, Maribor
Ruška cesta 45 (Križev dvor).

LEGITIMACIJE 248 4—2
za
Dunajski sejem
izdaja
„Celeritas“ transportna d. d.
Maribor, Aleksandrova cesta 44-II.

Pozor! Pozor!
Manufaktura.
Gotove obleke, površnike, moško in žensko perilo, posteljno perje, dežnike itd. se dobi najceneje pri
I. Trpin, Maribor
Glavni trg št. 17. 298

VABILO na XXXX. redni občni zbor
Posojilnice v Mariboru,
ki se vrši
v sejni sobi v Narodnem domu dne 12. marca 1922 ob 10. uri.

S P O R E D :

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje zapisnika o reviziji Posojilnice po Zadržni zvezi v Celju.
3. Poročilo ravnateljstva.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Potrdilo računa za leto 1921.
6. Določitev remuneracije za ravnateljstvo in nadzorništvo.
7. Razdelitev čistega dobička.
8. Volitev enega člana ravnateljstva.
9. Sprememba pravil.
10. Slučajnosti.

Računski zaključek je zadržnikom na vpogled v posojilnični pisarni v Narodnem domu.

V MARIBORU, dne 25. februarja 1922.

303

Ravnateljstvo.

:: Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubliani ::

!! Izključno češki izdelki !!

priporoča ogled svoje zaloge manufakture.

!! Izključno češki izdelki !!

Ravno kar prispeva blago od mnogih čeških tovarn. Prispela je tudi izbrana zaloga damskega blaga

:: od brnske tvrdke STIASSNY & SCHLESINGER. ::

Glavno skladišče v „KRESLI“, I. nadstropje. — Poseben vhod iz Lingarjeve ulice št. 1.

Detajlna prodajalna v Stritarjevi ulici št. 5. — 83 — Podružnica v Somboru.

Lep pes

pasma: nemška tigrska doga, se išče s koristnim sporazumom in odgovornostjo samo na kratek čas, radi sparjenja. Vprašati pri bičniku Krekova ulica 2. 305

Gostilna „Pri treh ribnikih“.

Danes v nedeljo

KONCERT

s pojedino domačih krofov.

Začetek ob 15. uri.

S toplimi in mrzlimi jedili, kakor z izborna kapljico je dobro preskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča

300

gostilničar.

Gostilna „Balkan“, Linhartova ulica 13

V nedeljo in na pustni torek

KONCERT

s pojedino krofov.

S toplimi in mrzlimi jedili kakor tudi z izborna kapljico iz Jareninskega dvora je dobro preskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča

291

gostilničarka „Balkana“.

Halo! Kam pa na pustno nedeljo 26. febr.? Halo!

V gostilno „Beli zajec“, Meljska cesta 10, na domačo veselico. Tam bo ples in preskrbljeno bo za dobre krofe, jedajo ter dobro kapljico vina. Za obilen obisk vabi

286

I. Henigmann, gostilničar.

Na drobno **Trgovina** Na debelo
emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu. 184

Albert Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

Nedelja 26. februarja ob 17. uri

čajanka

— **KLUB-BAR** —
Koncert g. WINTERHALTER-ja,

Torek 28. februarja

pustni večer

VELIKA KAVARNA
Bitka s serpentinami.

290

Sreda 1. marca

konec pusta

— **KLUB-BAR** —
Moderni plesi.

POTNIKE ali ZASTOPNIKE

išče velika tovarna likera, rum, konjaka in ostalih spirituoza. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektant največ mušterij, poslati na naslov: Poštanski pretinac 41, Zagreb, glavna pošta. 236 10-9

332222222222

Patria 220
Cognac
Medicinal
Zagreb
čisti vinski destilat.

Dobiva se povsod!

Nepozabi naročnino!

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese 217

Blago zapohištvo
Posteljno perje

Izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor
Gospodarska ulica št. 20
Pridobiva blaga.

Svobodni ogled
Gostilni brezplačno

Velika zaloga pohištva!

Ge se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti le k Zelenki najprej v Solsko ulico pogledaj! Tamkaj spalnice nastete, od najboljših kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobe in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenki se dobi

Ernest Zelenka

tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak
Maribor, Solska u. 5

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA

Proizvede gumbe in reševine in umetnega roga, (znamka „Galalith“), ustniki za smedko, svalčice, pipe in fibuke, gumbe in biserovine (Perlmutter) za porile. Driafli za palice in dežnike in naravnega roga. Telefon št. 5. Bančni konto: Obrtniška banka, Ljubljana. Poštni ček. račun št. 5125-002

Dunajski

mednarodni velesemenj

(Wiener internationale Messe)

od 19. do 25. marca 1922.

Najugodnejša nakupna priložnost

za vse siroke; čez 4000 izložnikov iz tu- in inozemstva.

Natančnejša navodila glede potnih ugodnosti in stanovanj potom Wiener Messe A. G., Wien, VII., Messepalast, kakor tudi potom častnih zastopstev v Zagrebu: Dopisno mesto avstrijskega trgov. muzeja (Rob. Sereth), Kačičeva ulica 7; „Celeritas“, jugoslov. transportno društvo z o. z. Artur Hirschi, Mažuraničev trg 5; Avstrijski urad za potne liste Trg sv. Marka 9.

Jadranska banka Beograd.

Delniška glavica: Din. 30,000,000. — Rezerva: Din. 15,000,000.

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelša, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET — NEW-YORK CITY. 226—2

Širite povsod naš list!

BETON-ŽELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTARNE-
Jnž. Laurenčič & C. — STANOVA
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MLINI-ŽEZUJI-MIŠE-VILE-INDUSTR. STAVE-MOSTOVI
PRORABNI-MACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Zaloga čevljev

lastnega izdelka

Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

komisijska zaloga pri Betki Lešnik Gosposka ulica 14.